

Müslüman olmayanlara Kur'ân-ı Kerîm satmak caiz midir?

Soru: Müslüman olmayanlara Kur'ân-ı Kerîm satmak caiz midir?

Cevap

İslam'da bir alış-verişin sahih olabilmesi için tarafların Müslüman olma şartı yoktur.¹ Ancak gayr-ı müslimlerle yapılan alış veriş; Müslümanların zelil duruma düşmesi, İslam mukaddesatının çiğnenmesi, İslam'a savaş açanlara yardım edilmesi, İslam devletinin izlediği siyasetin zarar görmesi ve Müslümanların maslahatına aykırı olması gibi hallere sebebiyet verecekse caiz olmayabilir.

Hanefilere göre; Kur'ân-ı Kerîm'in Müslüman olmayanlara satılması, İslam mukaddesatının tahkir edilmesine sebebiyet vereceğinden caiz değildir. Zira Müslüman olmayan kişi, Kur'ân-ı Kerîm'in kıymetini gerektiği gibi bilemeyeceğinden ona hak ettiği değeri vermeyecek; saygıda kusur edecektir. Bu durumda yapılan akit sahih olsa dahi Kur'ân-ı Kerîm'i satın alan gayr-ı Müslim, onu mülkiyetinden çıkartması için devlet tarafından icbâr edilir. Çünkü her ne kadar Kur'ân'ı tahkir etmese de onu hakkı ile tazim edemez. Ayrıca necis olduğu halde ona dokunmuş olur ki Allah ﷻ sadece temiz olanların Kur'ân'a dokunabileceğini² ifade etmiştir.³

Şafiiler ise Kur'ân-ı Kerîm'in Müslüman olmayan birinin zimmetine geçmesini tahkir olarak değerlendirdiğinden mezhepte sahih olan görüşe göre böyle bir akit geçersizdir; mülkiyet ifade etmez.⁴

Bu noktada fukaha, Allah Rasulü'nün ﷺ şu ifadesi ile istidlal etmektedir: “Düşman beldesine sefere giderken mushafı yanınıza almayın. Zira ben onun düşman eline düşmesinden çekiniyorum.”⁵ Fukaha, Allah Rasulü'nün ﷺ bu nehyinin sebebinin, Kur'ân'ın düşman tarafından tahkir edilmesi olduğunu söylemektedir. Şafiiler kafirin mülkiyetini tahkir olarak değerlendirirken Hanefiler mülkiyeti tahkir olarak değerlendirmedikten akdin sahih lakin götüreceği sonuç itibarıyla caiz olmayacağını ifade etmektedir. İmam Tahavi (r.a) nehyin sebebinin mushafların azlığı olduğunu ve düşman eline geçmesi halinde bazı ayetlerin unutulma ihtimali bulunduğunu, günümüzde mushaflar oldukça fazla olduğundan bugün için bunda bir beis olmadığını ifade etse de bu tevil tercih edilmemiştir.⁶

Özellikle Hanefilerin illeti dikkate alındığında günümüzde Kur'ân'ı tahkir etmeyeceğinden emin olunan, içerisindeki güzellikleri gördüğü taktirde inat etmeyip İslam'a gireceği umulan insaflı gayr-ı Müslimlere Kur'ân-ı Kerîm'in satılmasında bir beis yoktur. İmam Ebu Hanife ve Ebu Yusuf, kafir necis olduğundan Kur'ân'a dokunmasının caiz olmadığını söylerken İmam Muhammed gusül aldıktan sonra dokunmasının bir beis olmadığını ifade etmiştir.⁷ Buna göre

özellikle Avrupa’da Kur’ân-ı Kerîm satan kitapçılar sattıkları kişinin niyetini sorgulamalı ve kötü niyetli olmadığından emin olmalıdır. Zira günümüzde İslam’ın yayılmasına engel olamayan zındıklar, öfkelerini İslam düşmanı devletlerin gözetimi altında Kur’ân’ı Kerîm’i farklı şekillerde tahkir ederek atmaktadırlar.⁸

-
1. Bkz. Alâuddîn Ebu Bekir b. Mes’ûd el-Kâsânî, *Bedâiu’s-Sanâi’ fî Tertîbi’s-Şerâi’* (Beyrut: Dâru’l-Kutubi’l-İlmiyye, 1986), 5/135.
 2. Vâkıa, 56/79.
 3. Bkz. Şemsu’l-Eimme es-Serahsî, *el-Mebsût* (Beyrut: Dâru’l-Marife, ts.), 13/133.
 4. Ebu Zekerriyya Muhyiddîn b. Şeref en-Nevevî, *el-Mecmû’ Şerhu’l-Mühezzeb* (Kahire: İdâratu’-Tibâati’l-Münîriyye, 1928), 9/355.
 5. Bkz. Müslim, İmare, 93 (Hadis No: 1869).
 6. Muhammed b. Ahmed es-Serahsî, *Şerhu Kitâbi’s-Siyerî’l-Kebîr* (Beyrut: Dâru’l-Kutubi’l-İlmiyye, 1997), 1/143.
 7. Zeynuddîn İbn Nüceym, *el-Bahru’r-Râik Şerhu Kenzi’d-Dakâik* (Beyrut: Dâru’l-Kutubi’l-İlmiyye, 1997), 1/350.
 8. Muhammed Takî Osmânî, *Fıkhu’l-Buyû’* (Dimeşk: Dâru’l-Kalem, 2018), 1/166.

